

zicht op cultuur

Jaargang 6 (2017), nummer 3

27 november 2017

Zicht op Cultuur - Slechtzienden en Blinden Platform Vlaanderen vzw. Nieuwsbrief.

Beste lezer,

Terwijl het buiten waait zetten we in onze herfstnieuwsbrief enkele weetjes in de kijker over onze organisatie en ander nieuws dat je kan boeien. We wensen graag ook de vele mensen te bedanken die onze enquête over zwemmen hebben ingevuld. Het resultaat daarvan kan je binnenkort lezen in onze nieuwe brochure over toegankelijke zwembaden. Meer daarover in onze volgende nieuwsbrief!

In dit nummer

Gelijke kansen in het onderwijs	2
De Warmste Week!	2
De verdiepingscursus infrastructurele toegankelijkheid (Leuven)	3
Naar de verkiezingen 2018.....	3
Nieuwe dienstregelingsaffiches NMBS	4
Auditieve aankondiging van uitstapzijde treinen: een teleurstellend neen.....	4
Vraag je Europese Handicapkaart aan!	4
Voor wie van audiodescriptie geniet	5
Snel toegankelijke haltes van De Lijn terugvinden.....	6
Leer tellen in het Gents! Een spel voor jong en oud, zieend en niet-zieend.....	6
Café Noir	7
Standpunten over mobiliteit en ruimtelijke toegankelijkheid	7
Lid van de Nederlands-Vlaamse Braille-autoriteit	7
Ken je onze facebookpagina al?.....	8
Samen in actie: bestuur mee.....	8
Doe je mee met ZOC-SBPV?	8

Deel je mening.....	8
Deel je ervaring.....	8
Meer informatie?	8
Lid worden van ZOC-SBPV vzw?	8

Gelijke kansen in het onderwijs

Wat voorafging: Anaïs, Freya en Laurence met een visuele handicap lopen school in het gewoon onderwijs. Alle drie moeten het in hun school doen met een ondersteuning die zo beperkt is dat hun gewone schoolleven in het gedrang komt. Hun kansen op een diploma worden gehypothekeerd. In 2016 stappen we met hun ouders daarom naar de rechter om aangepaste begeleiding af te dwingen. In een vonnis van 26 juni 2017 oordeelt de rechter dat de Vlaamse gemeenschap het discriminatieverbod tegenover de leerlingen schendt. Er moeten meer redelijke aanpassingen geboden worden: tien tot zeventien flexibel in te zetten uren GON-begeleiding vanaf 1 september 2017 voor de drie, en de aanpassingen moeten op maat gemaakt en aan de noden, capaciteiten en talenten van het individu aangepast zijn. De rechter stelt niet enkel dat de GON-begeleiding die de kinderen ontvangen, niet volstaat voor hun volledige integratie in het gewoon onderwijs, maar bovendien dat de Vlaamse Gemeenschap een belangrijk deel van haar verantwoordelijkheid voor deze integratie in het regulier onderwijs, afwentelt op de vrijwillige inzet van hun omgeving.

Dit jaar werd de ondersteuning in het regulier onderwijs hertekend. Een aantal maatregelen werden gebundeld in een zogenaamd ondersteuningsnetwerk. De invoering van dat ondersteuningsnetwerk gebeurde niet alleen (te) laat, maar blijkt geen verbetering voor kinderen met een visuele handicap. Voor het schooljaar 2017-2018 vernamen we dat alle type 6 scholen 100 % dezelfde begeleidingseenheden terugkregen als in het schooljaar 2016-2017. Er werden geen extra eenheden toegekend voor brailisten. Eenzelfde pakket (met een nieuwe naam) moet dus onder hetzelfde aantal leerlingen verdeeld worden. Wat het ene kind ontvangt, verliest een ander. Het 'flexibel inzetten van middelen' kan toch geen argument zijn om een substantieel tekort aan middelen te rechtvaardigen?

De problematiek blijkt ook uit het jaarrapport van de Kinderrechtencommissaris dat verleden week werd voorgesteld. Daaruit blijkt dat zij de meeste vragen krijgen over onderwijs. "Er zijn vandaag veel zoekende ouders", zegt Kinderrechtencommissaris Bruno Vanobbergen in een interview op radio 1. "Voor ons is het vooral belangrijk dat kinderen die van het bijzonder onderwijs overstappen naar het gewone onderwijs voldoende ondersteund worden. Nu zijn er niet genoeg middelen om dat te doen."

Wordt vervolgd...

De Warmste Week!

We doen dit jaar mee aan De Warmste Week van Music For Life op Studio Brussel. Organiseer nu een actie ten voordele van Zicht op Cultuur - Slechtzienden en Blinden Platform Vlaanderen en steun zo mensen met een visuele beperking. Surf daarvoor naar [De](#)

Warmste Week en registreer er je actie. We kijken al uit naar jullie leuke en unieke initiatieven dit jaar. Alvast heel erg bedankt voor jullie steun!

De verdiepingscursus infrastructurele toegankelijkheid (Leuven)

Ben je actief in een (lokale) adviesraad voor personen met een handicap of zou je dit in de toekomst graag doen? Wil je je op een kwaliteitsvolle manier inzetten voor infrastructurele toegankelijkheid voor blinde en slechtziende personen? Dan is deze verdiepingscursus, die we samen met Blindenzorg Licht en Liefde en VeBeS organiseren, iets voor jou!

Via deze cursus kun je als persoon met een visuele handicap de ervaringskennis die je reeds hebt rond toegankelijkheid, optillen naar een hoger niveau. Je maakt kennis met de omkaderende regelgeving betreffende de rechten van personen met een handicap en toegankelijkheid. Je raakt bekend met het toegankelijkheidsoverleg in België op diverse beleidsniveaus en de visie van de Vlaamse blindensector voor blinde en slechtziende personen op gezagsvol toegankelijkheidsadvies. Verder schaaf je er je kennis bij over toegankelijkheid van openbare ruimte, openbaar vervoer en openbare en publiek toegankelijke gebouwen. Bij elk van deze drie thema's krijg je informatie over de bevoegde instanties en relevante wetgeving. Je verneemt er wat de standpunten en standaardadviezen zijn van de Vlaamse sector voor blinde en slechtziende personen voor allerlei praktijksituaties.

We organiseren in elke provincie een editie van deze verdiepingscursus. West-Vlaanderen beet succesvol de spits af en vanaf 16 november is het de beurt aan Oost-Vlaanderen. Het is niet meer mogelijk je hiervoor in te schrijven. Maar in januari gaan we van start met de Vlaams-Brabantse editie, in Leuven. De inloopmodule wordt gegeven op donderdag 25 januari en donderdag 1 februari, telkens van 10.00 uur tot 15.30 uur. De verdiepingscursus toegankelijkheid is op donderdag 8 februari van 9.30 uur tot 14.30 uur en donderdag 15 februari van 9.30 uur tot 12.30 uur. De data en praktische afspraken van de praktijkdag en terugkomdag worden samen met de deelnemers besproken tijdens de eerste sessie van de verdiepingscursus. De cursus is gratis, net zoals de broodjesmaaltijd 's middags. Inschrijven voor de cursus in Leuven kan tot 18 januari.

De editie Antwerpen gaat door in maart en april en Limburg is aan de beurt in mei en juni.

Voor meer informatie of inschrijving: Wendy Van Den Bosch, 09 292 40 80,
wendy.van.den.bosch@vebes.be.

Naar de verkiezingen 2018

De verkiezingen hangen in de lucht: de lijsttrekkers zijn gekend, projecten worden in allerijl nog afgewerkt, de lokale adviesraden worden geconsulteerd op nog mogelijke programmapunten,... Dit is ook heel wat blinde en slechtziende mensen niet ontgaan. Zal ik als blinde of slechtziende burger toegang hebben tot de verkiezingsprogramma's? Zullen onze belangen voldoende aan bod komen? Wat zijn mijn rechten als kiezer met een handicap? Zal ik autonoom en geheim kunnen stemmen? Hoe geraak ik tot in het stemlokaal? Dit is een greep uit de vragen die ons bereiken en die bij ZOC-SBPV in de komende maanden aan bod zullen komen.

Op één vraag kunnen we al (helaas) duidelijk zijn: wie slecht(er) ziet zal in 2018 bij elektronisch stemmen geen gebruik kunnen maken van een vergrotingsstelsel. Op een overleg met de overheid en Inter werd immers duidelijk dat de bij de vorige verkiezingen aangekochte (toegankelijke) computers niet compatibel zijn met de huidige vergrotingssoftwaresystemen. Een gemiste kans dus voor het overgrote deel van de mensen met een visuele handicap. Wie enkel op basis van een audioweergave (zonder scherm) wil stemmen, zal wel autonoom zijn of haar stem kunnen uitbrengen. Momenteel worden de laatste loodjes aan het concept gelegd. Maar opgepast, dit project zal bij wijze van proef slechts in enkele steden worden uitgerold. Wil jij erbij zijn en in uw stad of gemeente wordt er elektronisch gestemd, geef ons dan de naam van je stad of gemeente door. Het pilootproject vindt plaats waar het meeste aantal gegadigden zich melden. In de aanloop van de verkiezingen zullen testsessies voor de geïnteresseerden worden georganiseerd.

Nieuwe dienstregelingsaffiches NMBS

Vanaf 1 december, met de ingang van de nieuwe uurregeling van de treinen, worden de bestaande gele dienstregelingsaffiches in de stations vervangen door nieuwe. Om de leesbaarheid voor slechtziende reizigers te verbeteren, werd een beroep gedaan op het advies van ZOC-SBPV. Samen met jou zijn we benieuwd naar het resultaat. Reacties van slechtziende (of ziende) reizigers op de nieuwe affiches zijn zeker welkom bij ons via info@zoc-sbpv.be. We nemen de bemerkingen mee bij de volgende update van de affiches.

Auditieve aankondiging van uitstapzijde treinen: een teleurstellend neen

Even was er hoop toen spoorwegbaas Sofie Dutordoir zich tijdens een overleg positief uitliet over ons voorstel om op de treinen tegelijk met de halte ook de uitstapzijde aan te kondigen. Hierdoor zouden de treinreizigers net zoals in Nederland, Duitsland en tal van andere Europese en niet-Europese landen vlot, veilig en stressloos met de trein kunnen reizen. Vooral bij mensen met een visuele handicap en oudere reizigers is de angst om niet tijdig de juiste uitstapdeur te vinden en de bijhorende knop niet tijdig te kunnen indrukken, zeer sterk aanwezig. Dit beknot hun autonome verplaatsing met de trein, terwijl ze noodgedwongen al op het openbaar vervoer zijn aangewezen.

Maar helaas, gebrek aan compatibiliteit tussen de verschillende communicatiesystemen en praktische obstakels (er wordt o.a. aangegeven dat in België te veel treinen op het laatste moment worden verspoord) blijken bij de Belgische spoorwegen onoverkoombaar voor de audioweergave van de uitstapzijde.

Vraag je Europese Handicapkaart aan!

Dankzij de inspanningen van het BDF (Belgium Disability Card) en de samenwerking met de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap, is ze er: de Europese handicapkaart! Sinds 19 oktober kan je met deze kaart je handicap makkelijk bewijzen. Deze gratis kaart bevordert de toegang van personen met een handicap tot cultuur, sport en vrijetijdsbesteding (musea, pretparken, toeristische attracties, sportcentra,...) en biedt een aantal voordelen in die domeinen.

Aanmelden met doktersbriefjes of met attesten van een instelling e.d. behoren tot het verleden. De European Disability Card bevat een foto en geldigheidsdatum en is dus gemakkelijk te controleren.

Aanbieders hebben zelf de vrijheid om de aard van voordelen te bepalen waarvoor de European Disability Card gebruikt kan worden. De organisaties in Europa die de kaart aanvaarden, maken die via hun eigen communicatiekanalen (website, folders,...) kenbaar. Ze bepalen zelf welke voordelen ze toekennen op vertoon van deze kaart. Het kan gaan om kortingen, maar ook audiogidsen, voorbehouden plaatsen,...

Er is een aparte website over de Europese Handicapkaart, waarop je een lijst kan terugvinden van voorbeelden van organisaties die de kaart aanvaarden: eudisabilitycard.be. Tip: Vraag bij je plaatselijke bioscoop, concertzaal,... of je korting of een ander voordeel kan krijgen met de kaart. Misschien breng je ze op een idee!

Hoe kan je de kaart verkrijgen? De European Disability Card wordt enkel op aanvraag afgeleverd. Vraag de EDC-kaart aan bij de instelling waar je een dossier hebt: de FOD Sociale Zekerheid, VAPH, AViQ, PHARE of DSL.

Voor wie van audiodescriptie geniet

De VRT doet haar best om steeds meer programma's op een degelijke manier van audiodescriptie te voorzien. Zo konden we de laatste tijd onder meer genieten van het felgesmaakte Tytgat Chocolat. Op dit moment lopen de spannende series Salamander Seizoen 1 (herhaling) en Tabula Rasa. Verder dit jaar wordt de Canvas Docu 'Into Darkness' (over de kleine slechtziende Mohamed) nog eens uitgezonden met audiodescriptie, en op 25 december de Kerstspecial 'Zie mij graag'.

In het voorjaar 2018 volgen het tweede seizoen van Salamander, de grappige reeks 'It's showtime' en het tragikomische 'Gevoel voor tumor'. In het najaar 2018 worden 'Zie mij graag seizoen 2', 'Eigen kweek seizoen 3' en 'Professor T seizoen 3' op ons losgelaten.

Hoe kies je voor audiodescriptie?

Digitale kijkers kunnen kiezen voor audiodescriptie via de taalkeuze in hun menu. Dat is niet altijd gemakkelijk terug te vinden. Daarom kiest de VRT ervoor om sommige reeksen tegelijkertijd of op een ander tijdstip uit te zenden met audiodescriptie die je niet apart moet instellen. Dat vindt u op het kanaal één+, dat is het kanaal van Ketnet.

De reeksen met audiodescriptie kan je ook terugvinden via <https://www.vrt.be/vrt/nu/categorieen/met-audiodescriptie/>. Wanneer de VRT de serie op DVD uitbrengt, staat de audiodescriptie daar ook op.

Voor de film liefhebbers: het aanbod van audiodescriptie bij Vlaamse en Nederlandse films kan je zoals steeds downloaden via <http://earcatch.nl/aanbod/>. Nieuwe Vlaamse films met audiodescriptie zijn: 'Vele Hemels Boven de Zevende' en 'Het Tweede Gelaat'. Gelieve niet meer te reageren op de gratis tickets die we weggeven voor 'Vele Hemels Boven de Zevende'. De winnaars zullen gecontacteerd worden. Maar niet getreurd, we geven wel vaker filmtickets weg. Houd onze [facebookpagina](#) af en toe in de gaten.

Binnenkort, op 13 december, is er de release van 'Facades' van Kaat Beels en Nathalie Basteyns. Na Facades is de eerstvolgende Vlaamse audiodescriptie-release pas in januari: Resurrection van Kristof Hoornaert (10 januari).

Snel toegankelijke haltes van De Lijn terugvinden

De Lijn geeft reizigers nu info over de toegankelijkheid van bus- en tramhaltes. Dit kwam tot stand met de hulp van AnySurfer. Op de [website van De Lijn](#) kan je rechtsboven op de startpagina de knop '[Toegankelijkheid](#)' aanklikken. Daar kan je het symbool voor motorische of visuele handicap selecteren:

- Een wit mannetje in rolstoel met donkerblauwe achtergrond: toegankelijk voor personen met motorische beperking
- Een wit mannetje in rolstoel met begeleider, met oranje achtergrond: toegankelijk voor personen met motorische beperking mits assistentie van begeleider
- Een wit doorstreept oog met donkerblauwe achtergrond: toegankelijk voor personen met visuele beperking

Selecteer je bijvoorbeeld visuele handicap, dan wordt alle reisinformatie die je vanaf nu opzoekt (via de routeplanner, dienstregelingen of realtime doorkomsten aan een halte) getoond met het toegankelijkheidssymbool voor de haltes. Is een halte niet toegankelijk, dan wordt geen symbool weergegeven. Je kan ook een profiel aanmaken waarbij je je toegankelijkheidsweergave kan instellen, zodat je dit niet elke keer opnieuw hoeft te doen.

We zijn blij dat blinde of slechtziende reizigers nu gemakkelijk zelf kunnen nagaan welke haltes op hun traject voor hen toegankelijk zijn. Maar tegelijk is het nog niet goed gesteld met de toegankelijkheid van de haltes. Eind augustus was slechts 4,69% van de Vlaamse haltes toegankelijk voor mensen met een visuele handicap. Vlaamse en gemeentelijke wegbeheerders: tijd om hier echt werk van te maken!

Ook goed om te weten:

In het lopende proefproject 'Meer Mobiele Lijnen' zet De Lijn op bepaalde trajecten uitsluitend toegankelijke bussen en trams in. Het gaat om: de Kusttram, de Gentse tramlijn 1 (Gentbrugge-Korenmarkt-Evergem), de Leuvense Ringbus 601, de Antwerpse tramlijn 15 (Linkeroever-Boechout) en Lijn 51 (Hasselt-Heusden). Toegankelijke haltes liggen gespreid over het hele traject. Reis jij soms via één van deze trajecten? Laat ons gerust weten hoe je dit ervaart en of het reizen voor jou toegankelijker is geworden op deze lijnen. Dat kan via info@zoc-sbpv.be.

Leer tellen in het Gents! Een spel voor jong en oud, zieend en niet-ziend

ZONDAG 10 DECEMBER OM 14.30 UUR IN HET STAM (Stadsmuseum Gent)

In het spelproject IEN, TWIE, DRAA leren kleuters en hun (groot)ouders tellen van 1 tot 10 in de Gentse tongval. Met stropspeelzakken vol telspelletjes kunnen jong en oud zingend en spelend aan de slag. De begeleidende liedjes werden ingezongen door Gentse muzikant Wim Claeys.

IEN, TWIE, DRAA werd ontwikkeld door kunsteducatief collectief appelSIEN & ANNAnas in opdracht van Cultuur Gent voor de Week van het Gents 2016. Sindsdien is IEN, TWIE, DRAA op tournee langs Gentse scholen en lokale dienstencentra en speelden al meer dan 600 kinderen met de stropspeelzakken.

Speciaal voor de Week van het Gents 2017 creëerden appelSIEN & ANNAnas drie tactiele stropspeelzakken voor personen met een visuele beperking. Voor de nodige aanpassingen van deze inclusieve stropspeelzak kregen ze deskundig advies van Zicht op Cultuur – Slechtzienden en Blinden Platform Vlaanderen vzw.

Deze nieuwe stropspeelzakken worden voorgesteld tijdens een Gentse spelmiddag op zondag 10 december om 14.30 uur in het STAM, Godshuizenlaan 2, 9000 Gent. De spelmiddag wordt live begeleid door Wim Claeys en kinderkoor De Stemand.

Wil je graag samen met jouw gezin of vrienden gratis een stropzak komen uittesten? Neem dan contact op met Cleo Janse (Cultuur Gent): cleo.janse@stad.gent of 09 269 87 59. Wees er snel bij, want het aantal plaatsen is beperkt!

Na 10 december gaan de voelstropzakken ook op tour en kunnen ze gereserveerd worden.

Café Noir

In september waren we te gast op Feest in den Hof Oostende en op Ubuntu festival Boom. In samenwerking met Xinix hielden we er Café Noir open. Bij een kop dampende koffie leidden blinde en slechtziende gidsen bezoekers binnen in een wereld van tasten, voelen en ruiken. De blinden of slechtziende kelners bedienden de bezoekers en maakten een praatje met hen. Het werden boeiende en inspirerende gesprekken. Op Ubuntu konden de bezoekers ook een inleefparcours volgen. Blinde en slechtziende gidsen begeleidden hen bij het afleggen van een traject met witte stok en blinddoek.

Het hele jaar door organiseren we samen met Xinix trouwens workshops en inleefervaringen, op jouw maat! Meer hierover kan je vinden op <https://www.blindenzorglichtenliefde.be/nl/meerweten/Index/2250/inleefervaring>.

Standpunten over mobiliteit en ruimtelijke toegankelijkheid

Op het Vlaams Experten Overleg Mobiliteit en Toegankelijkheid (VEOMT), waar ZOC-SBPV de coördinatie en secretariaatsfunctie vervult, komen professionele experts uit diverse organisaties tot gemeenschappelijke, éénduidige standpunten inzake mobiliteit en (ruimtelijke) toegankelijkheid. De standpunten, die tot stand komen op basis van zowel ervaringsdeskundige als professionele en strategische expertisen, publiceren wij als Eye Facts op onze website: <https://www.zichtopcultuur.be/nl/meerweten/Index/10786/eye-facts-standpunten> (wordt aangevuld). Voel je vrij om ze zelf te delen.

Lid van de Nederlands-Vlaamse Braille-autoriteit

ZOC-SBPV werkt mee aan de Braille-autoriteit, die nog in oprichting is. In de Braille-autoriteit werken Nederlandse en Vlaamse niet-commerciële instellingen samen om effectieve, breed gedragen standaarden te creëren voor het brailleschrift voor het hele Nederlandse taalgebied. Meer info op de website van de Braille-autoriteit: <http://braille-autoriteit.org/>.

Ken je onze facebookpagina al?

Vind je onze facebookpagina al leuk? Je vindt er nieuwtjes heet van de naald, aankondigingen van toegankelijke evenementen, oproepen om je mening te geven en zo veel meer! Breng ons een bezoekje op onze [facebookpagina Zicht op Cultuur- Slechtzienden en Blinden Platform Vlaanderen vzw](#).

Samen in actie: bestuur mee.

Volg je onze werking en bekruipt jou soms de goesting om daadwerkelijk mee de belangen van personen met een visuele handicap te behartigen? Denk je als blinde of slechtziende een bijdrage te kunnen leveren op bestuursniveau? Wilt je jouw ervaring, expertise of kennis met ons delen? Geloof je dat sociaal-culturele acties en campagnes de maatschappelijke participatie van blinden en slechtziende mensen kunnen verhogen en hun autonomie versterken?

Stuur ons een mailtje via info@zoc-sbpv.be en overtuig ons. Twijfel je nog of dit iets voor jou is? Geef ons een seintje en we nodigen je uit voor een babbel.

Doe je mee met ZOC-SBPV?

Deel je mening

Wat vind je belangrijk? Geef ons jouw mening en help de werking van ZOC-SBPV. Dit kan via www.zichtopcultuur.be of via info@zoc-sbpv.be.

Deel je ervaring

ZOC-SBPV doet graag beroep op jouw ervaring. Werk daarom mee aan onze resonantiegroepen. We werken rond verschillende thema's van cultuur en media over gelijke kansen tot mobiliteit en tewerkstelling. Wil je de volledige lijst of deelnemen? Contacteer ons dan op info@zoc-sbpv.be of 09 292 40 81 en we helpen je graag verder.

Meer informatie?

Je kan met iedere vraag terecht op 09 292 40 81 of via info@zoc-sbpv.be.

Lid worden van ZOC-SBPV vzw?

Dat kan. Alle verenigingen die werken rond blinden en slechtzienden, kunnen lid worden. Verenigingen die bestuurd worden door blinden, slechtzienden en andere personen met visusproblemen hebben stemrecht. Leden betalen 50 euro.

Ook dienstverlenende organisaties die blinden en slechtzienden ondersteunen, kunnen lid worden en zijn welkom. Zij hebben geen stemrecht maar geven waardevol advies aan de andere leden van de vereniging.

Wil je onze nieuwsbrief niet meer ontvangen? Stuur dan een mailtje naar info@zoc-sbpv.be.

Zicht op Cultuur - Slechtzienden en Blinden Platform Vlaanderen (ZOC-SBPV) vzw

Kortrijksesteenweg 304 – 9000 Gent | info@zoc-sbpv.be | 09 292 40 81 |

www.zichtopcultuur.be

